

**A Madárinfluenza hatása a hazai
baromfitermelésre, aktuális teendők
és kilátások.**

BTT

Dr. Németh Antal

Kecskemét 2017. január 18.

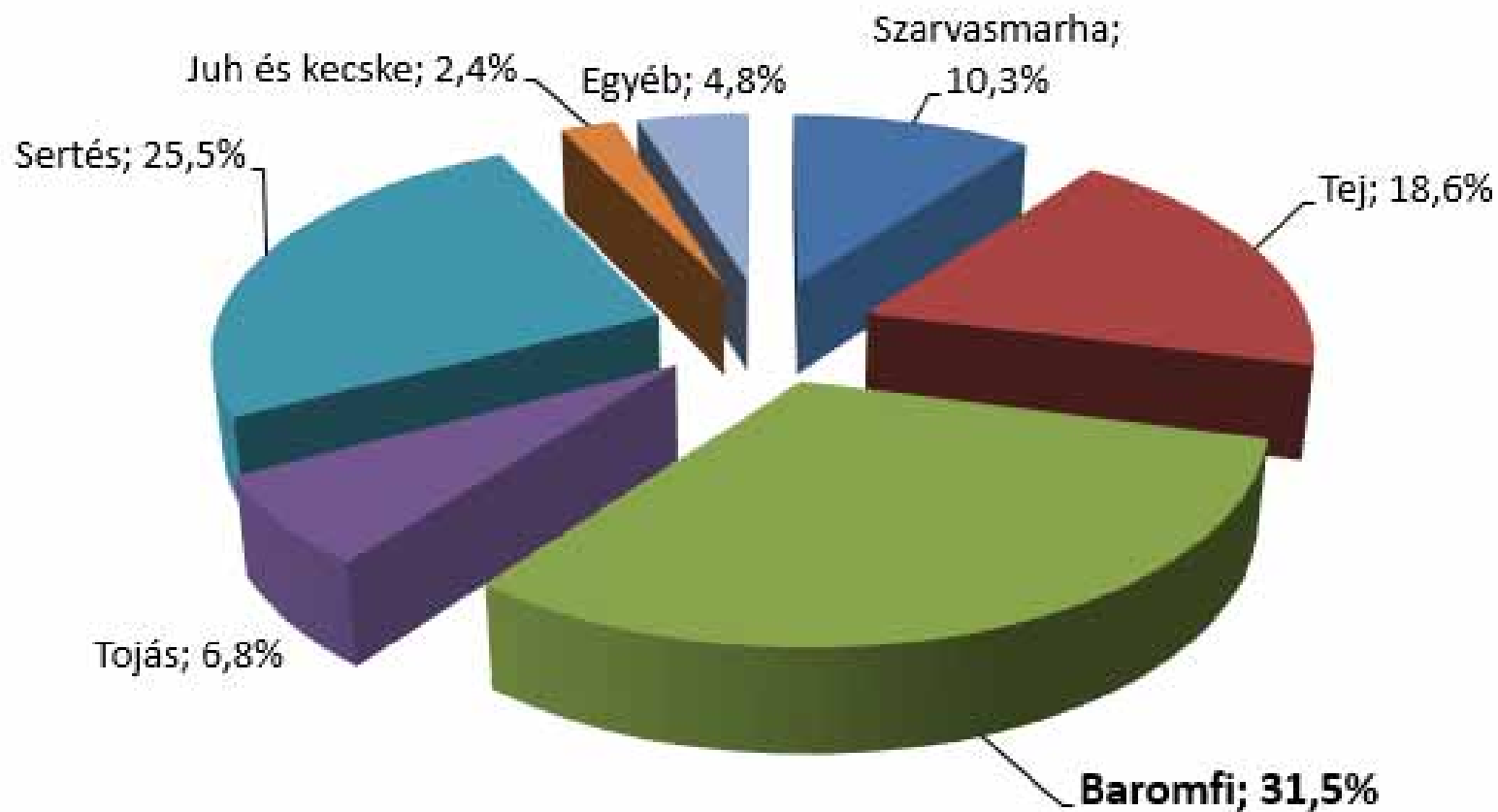
NAK Bács-Kiskun Megyei Szervezet ülése

Az előadás tartalma

- **A baromfi ágazat jelentősége számokban**
- **A Madárinfluenza járvánnyal kapcsolatos néhány aktuális nemzetközi információ**
- **2006. évi magyarországi járvány tapasztalatai**
- **Aktuális teendők, kilátások**

A baromfi ágazat jelentősége számokban

Az állattenyésztés kibocsátásának szerkezete 2015-ben (Molnár Gy)

A baromfiágazat nemzetgazdasági jelentősége

- Az alapanyag termelésben és feldolgozóiparban mintegy 60.000 munkahely,
- Meghatározó magyar tulajdonosi kör a teljes termékpályán (alapanyag termeléstől a végtermékig)
- A Baromfi Termék Tanács tagsága az elmúlt három év átlagában az alapanyag termelés szintjén **mintegy 400 Milliárd** forint értékű terméket állított elő, a feldolgozás, tovább feldolgozás, készítménygyártás termékeinek értéke ennek több, mint duplája (**800Mrd Ft/év**).

Az ágazat 2014-2015 évi teljesítménye

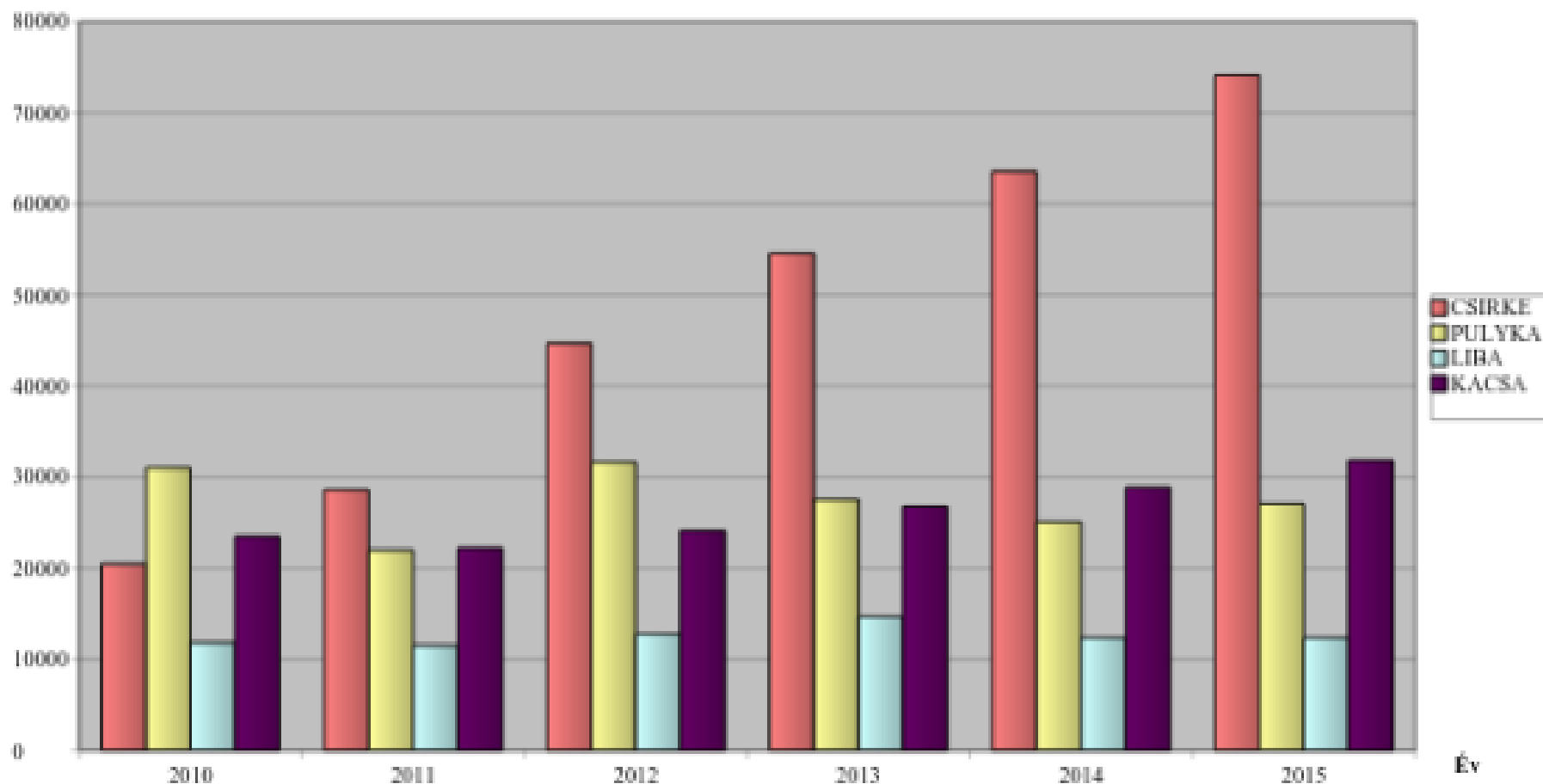
(Molnár Gy)

Megnevezés	2014		2015		2015/2014	
	éves		éves		%	
	edb	t	edb	t	edb	t
CSIRKE	139 881	328 872	151 838	362 859	108,5	110,3
TYÚK-KAKAS	1 925	3 965	1 916	4 036	99,5	101,8
PULYKA	6 616	93 254	6 959	96 203	105,2	103,2
LIBA	5 571	33 598	5 210	31 504	93,5	93,8
KACSA	24 965	81 385	29 270	102 169	117,2	125,5
BAROMFI ÖSSZESEN	178 958	541 074	195 193	596 771	109,1	110,3
<i>Szabadtartásos</i>	688	1393	657	1 404	95,5	100,8
MINDÖSSZESEN	179 646	542 467	195 850	598 175	109,0	110,3

Baromfi termék export (Molnár Gy)

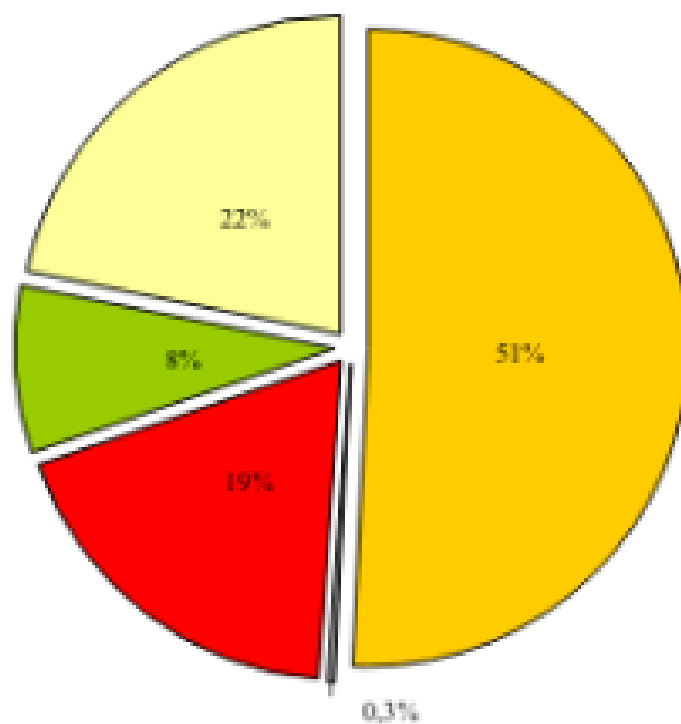
Baromfi export mennyiség fajonként (2010-2015.év)

tonna

Export arányok ágazatonként (Molnár Gy)

EXPORT ÉRTÉKESÍTÉS mennyiségi megoszlása (2015.év)

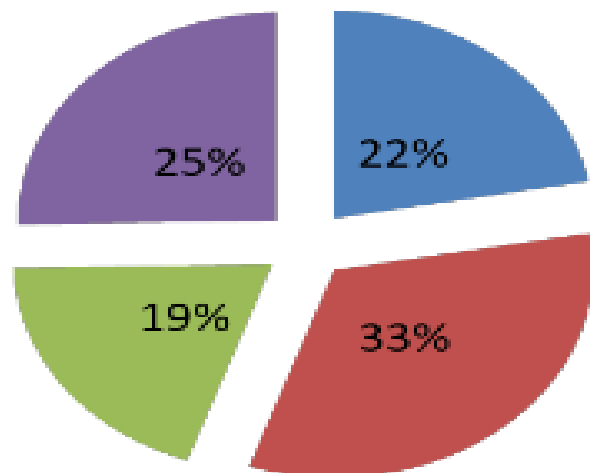

- CSIRKE
- TYÚK
- PULYKA
- LIBA
- KACSA

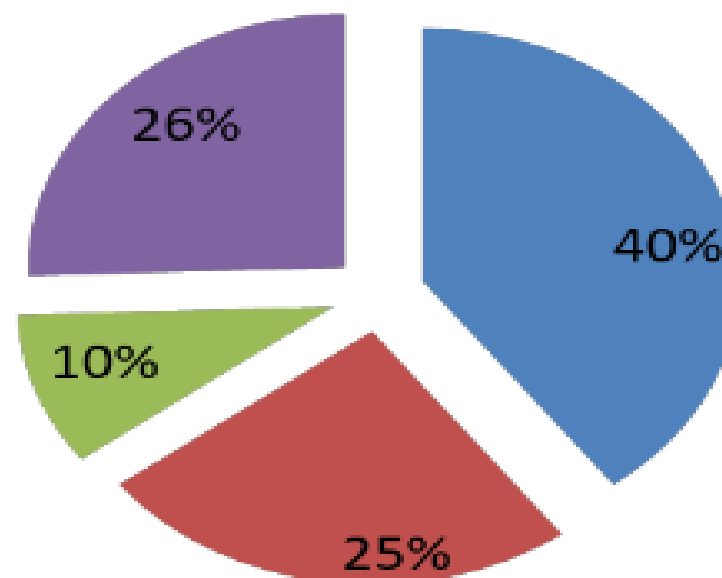
Az export árbevétel megoszlása ágazatonként (Molnár Gy)

Baromfi export értékesítés árbevételének megoszlása fajonként

2010 év

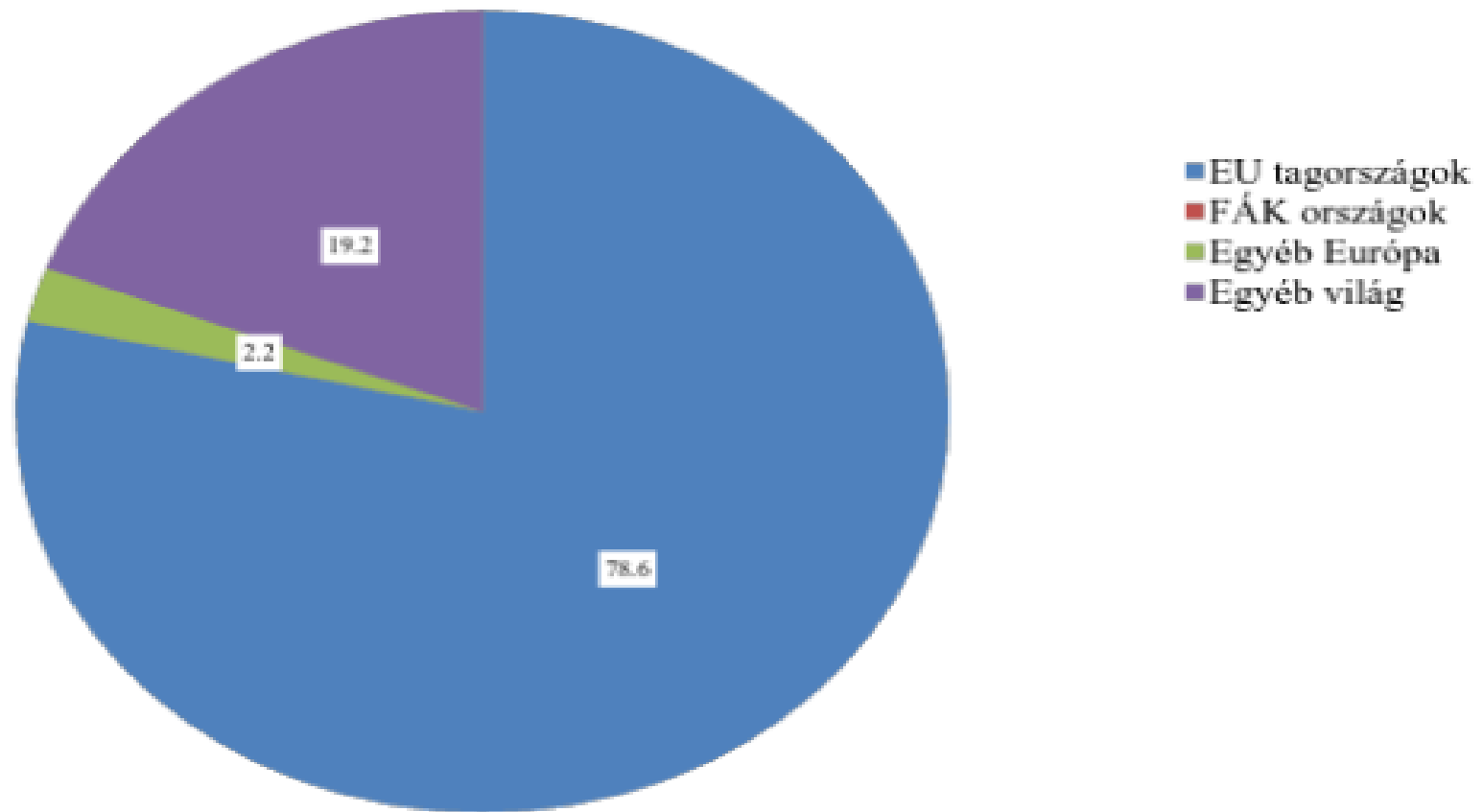
2015 év

■ CSIRKE
■ PULYKA
■ LIBA
■ KACSA

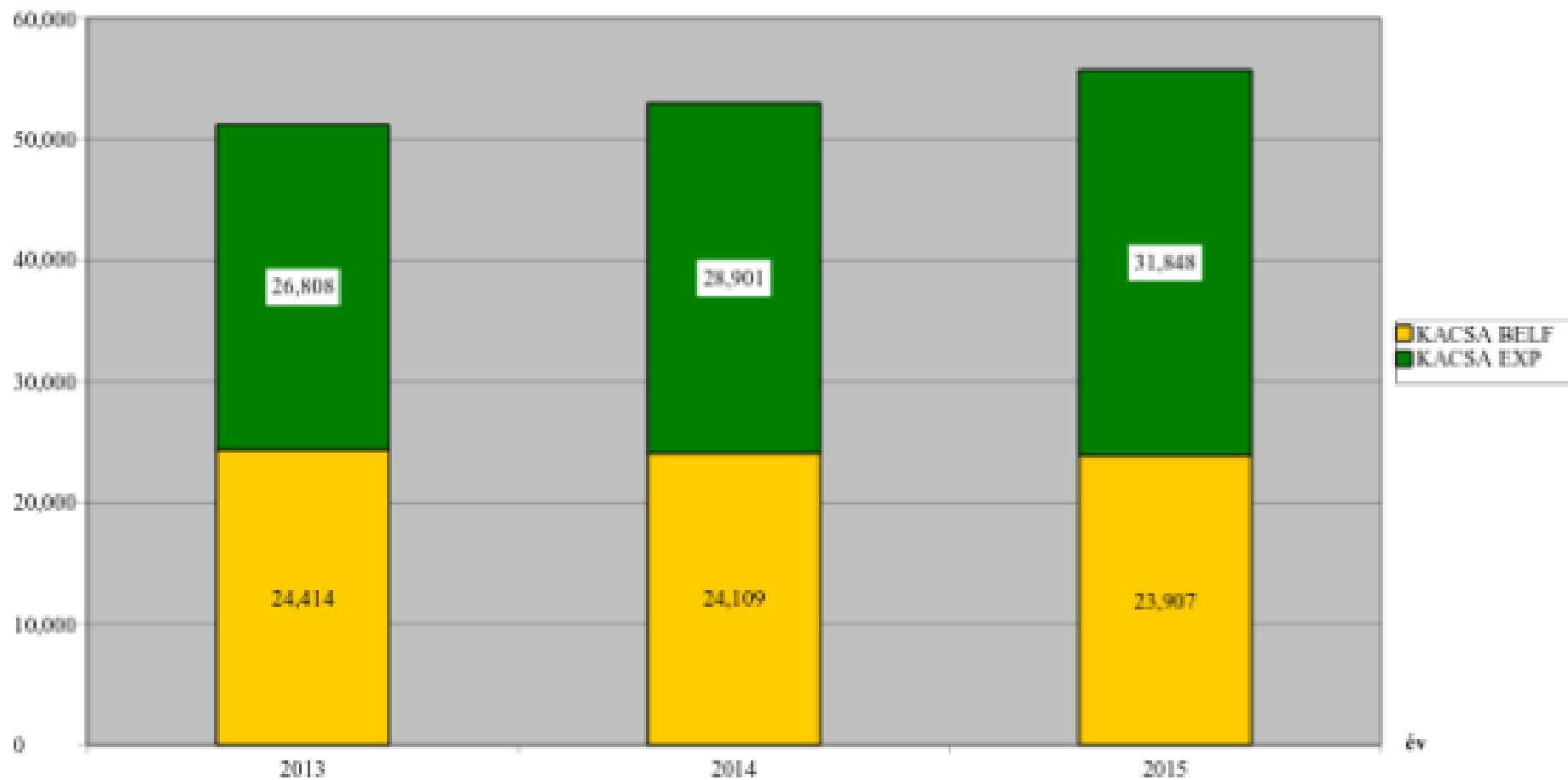
Vágott liba termékek export megoszlása (Molnár Gy)

Vágott liba termékek export megoszlása (%)
2015.

KACSA ÉRTÉKESÍTÉS (Molnár Gy)

tonna KACSA ÉRTÉKESÍTÉS (2013-2015 év)

Mi volt várható 2016-ban?

(Molnár Gy)

<i>MEGNEVEZÉS</i>	2015		2016		Változás (%) 2016/2015	
	<i>db</i>	<i>t</i>	<i>db</i>	<i>t</i>	<i>db</i>	<i>t</i>
CSIRKE	151 838	362 859	164 531	393 176	108,4	108,4
TYÚK-KAKAS	1 916	4 036	1 975	4 132	103,1	102,4
PULYKA	6 959	96 203	7 043	97 539	101,2	101,4
LIBA	5 210	31 504	6 488	39 831	124,5	126,4
KACSA	29 270	102 169	32 254	113 621	110,2	111,2
BAROMFI ÖSSZESEN	195 193	596 771	212 291	648 299	108,8	108,6
<i>Szabadtartásos</i>	657	1 404	675	1 500	102,7	106,8
MINDÖSSZESEN	195 850	598 175	212 966	649 799	108,7	108,6

BTT

**A Madárinfluenza járvánnyal
kapcsolatos néhány nemzetközi
információ**

**Az Állategészségügyi Nemzetközi
Szervezethez (OIE) bejelentett
járványkitörések I
(2016 július 1-2016 december 30 I.)**

Ország	HPAI*	LPAI*	Baromfi pestis New-Castle)
Camerun	18		
Elefánt-csontpart	4		
Franciaország	26	10	
Irak	2		
Tajvan	5		
Ghana	5		
Egyiptom	1		
Kína	4		
Ukrajna	3		
Mexikó	2		
USA	2		
Togo	6		
Nigéria	14		
Orosz- ország	6		

Az Állategészségügyi Nemzetközi Szervezethez (OIE) bejelentett járványkitörések II (2016 július 1-2016 december 30 I.)

Ország	HPAI	LPAI	New-Castle (Baromfipestis)
India	6		
Vietnam	2		
Korea	4		
Burma	1		
Bhutan	2		
Laosz	1		
Németország	13	3	
Svédország	12		6
Hollandia	15	3	
Svájc	8		
Japán	5		
Románia	5		3
Algéria	7		
Irán	4		
Finnország	6		
Izrael	4		3
Magyarország	10		
Dánia	5	3	
Lengyelország	11		

**Az Állategészségügyi Nemzetközi
Szervezethez (OIE) bejelentett
járványkitörések III
(2016 július 1-2016 december 30 I.)**

Ország	HPAI	LPAI	New-Castle (Baromfipestis)
Horvát-ország	3		
Ausztria	3		
Szlovákia	1		
Tunézia	3		
Bulgária	2		3
Görög-ország	1		
Egyesült Királyság	2		
Montenegro	1		
Szerbia	3		
Hong Kong	3	1	
Kanada		3	
Dél-Afrika		6	
Namíbia			5
Burkina Faso	1		
47 ország	242 kitörés	29 kitörés	20 kitörés

A járvány jellegével kapcsolatos néhány információ

- 47 országban fordult elő járványkitörés a megfigyelt időszakban.
- A bejelentések az európai országokon kívül, afrikai, ázsiai közép -és észak-amerikai országokból történtek.
- Több országban jelentős számú (10 vagy afeletti) bejelentés érkezett: Kamerun, Franciaország (26 járványkitörés), Nigéria, Németország Svédország, Hollandia, Magyarország, Lengyelország.
- A Magyarországgal szomszédos országok közül csak Szlovénia nem jelentett járványesetet
- Több országban, így pl. Franciaországban már legalább másfél éve folyamatosak a járványesetek.

Néhány jellegzetesség 2015-2016 korábbi időszakának járványeseteinél

- **Vannak olyan országok ahol csak magas patogenitású vírus típust (pl. Vietnám, Ghana, Nigéria, stb),**
- **Más országokban csak alacsony patogenitású vírus típust (pl. Dél-Afrika, Belíz)**
- **Vannak olyan országok is, ahol mindkét vírustípus kimutatható volt (pl. Franciaország, Németország, USA).**

- **Egy országban több vírustípus is kimutatható volt, például:**
- **Franciaországban: H5N1, H5N2, H5N9, H5N3,**
- **Németországban: H5N2, H7N7,**
- **Egyesült Királyságban: H7N7, H5N1,**
- **USA: H7N8, H5N2,**
- **Kanada: H5N2, H5N8**

2006. évi magyarországi járvány tapasztalatai

Néhány fontosabb információ I

(Forrás MTI 2006)

- A Madárinfluenza járvány 2016 február- augusztus hónapokban volt, amelyet a magas patogenitású H5N1 vírustípus okozott, meghatározóan a víziszárnyas ágazatokban
- Létszám adatok 2006 évi tervezett termelésről: 16 millió kacs, 2.5 millió fehér liba és 3.7 millió hizott, máj liba
- 946 ezer szárnyast öltek le, ezek közül 178 ezret úgynevezett zártvágásban semmisítettek meg
- Az állategészségügyi hatóságok járványvédelmi kárösszege 847,8 millió forint volt.
- A közvetett károk részleges enyhítésére 2,5 milliárd forint állt rendelkezésre.
- Ebből az összegből a károsultak pályázat útján kaphattak pénzügyi segítséget.

Néhány fontosabb információ II

(Forrás MTI 2006)

- A 2,5 milliárd forintos forrás felét az EU finanszírozza.
- A madárinfluenza miatti állategészségügyi intézkedések több 10 ezer termelőt, elsősorban őstermelőket érintettek.
- Az ágazat kára - beleszámítva az árveszteséget is - mintegy 18 milliárd forintra rúgott.
- A madárinfluenza miatt az ágazatban mintegy 20 százalékos átlagos árcsökkenés következett be.
- Legalább 25 százalék körüli áremelést tartottak szükségesnek annak érdekében, hogy az ágazatban tevékenykedő gazdálkodók termelésüket a korábbi szinten folytatni tudják

Aktuális teendők, kilátások

A Madárinfluenza okozta veszteségek

- A járvány eddig meghatározóan a vízi szárnyas (kacsa), a pulyka valamint tojóállományokat érintett
- A járvány elfojtását és továbbterjedésének megakadályozását célzó hatósági intézkedések okozta veszteségek (eddig 3 millió állat leölése, kártalanítás 2,7 Mrd. Ft-kalkulált)
- Az üzemekben a dolgozók állásidejének költségei (cc.3 Mrd forint)
- Termelés kiesés költségei (részletes kimunkálás történik)
- A megtermelt áru visszaszállítási, tárolási, áron aluli eladási ill. megsemmisítési költségei

Járványkitörési károk, veszteségek

Járvány kitörésekor keletkezett közvetlen károk

- Kereskedelmi korlátorzó intézkedésekből fakadó termék visszautasítások, azok szállítási csomagolási költségei.
- Kereskedelmi korlátorzó intézkedésekből fakadó tenyész- és keltető tojás, naposbaromfi visszautasítások megsemmisítési értékei.
- **Becsült kárnagyság: 1 MRD Ft**

Járvány miatti állatleölések, megsemmisítések

- Mintegy 3 millió állat leölése és egyéb hatósági hatósági intézkedések
- **Becsült kárnagyság: 3 MRD Ft**

A járvány miatti telepi leállások kárenyhítése (munkabér és amortizáció)

Üzemi tevékenység	Kárenyhítési igény Ft/nap/m² férőhely
Ketreces, volieres tyúktartás	43
Mélyalmos, bio, kifutós (szabad) tyúktartás	30
pecsenye kacsza nevelés épülettel	10
pecsenye kacsza nevelés épület nélkül	4
hízott liba épület nélkül (előnevelés)	5
hízott kacsza épület nélkül (előnevelés)	4
Brojler csirke előállítás	20
pulyka előnevelés	20
Töméses hizlalás (Ft/férőhely/nap)	20

BTT

A járvány miatti vágóüzemi leállások kárenyhítése (munkabér kompenzáció)

- Az alapanyag hiányból eredően a bérköltség kompenzációját célzó intézkedés legfontosabb és legszükségsebb.
- Közel 3000 munkavállaló sorsát határozza meg.
- Becsült kárnagyság: 3 MRD Ft
- 2,6 MRD vágóüzemek munkabér kompenzációja; 0,4 kiegészítő üzemek bérkompenzációja

A kárenyhítési javaslatát a BTT 2017.01.09-én benyújtotta a szaktárcához

Teendők az üzemi veszteségek megelőzésére és a veszteségek mérséklésére

- Rendkívül fegyelmezett járványvédelem
- Részletes veszteségfelmérés (az elkészült Kártérítési előterjesztésben szövetségenként került leírásra)
- A kártalanítási összegek mielőbbi kifizetése
- Aktív, hasznos részvétel az igazgatási intézkedések végrehajtásában (kiürítés, takarítás, fertőtlenítés, stb.)
- A meglévő hitelek (pl. növekedési hitelprogram) átalakítása ill. moratórium hirdetése
- Vis major érvényesítése a pályázati határidőkre
- A termelés újrakezdéséhez új hitel-és támogatási konstrukciók kidolgozása és érvényesítése
- A technikai fejlesztésekhez (meghatározóan a járványvédelem biztosításához) pályázati pénzek biztosítása magas (70%-os) állami támogatással
- A biztosítás adta termelésstabilizálás szorgalmazása ill. szükségessé tétele

Néhány konkrét probléma és megoldási javaslat (Bács-Kiskun megyéből)

- Problémának tartják, hogy a járvánnyal érintett telepek első körös fertőtlenítése sem történt meg minden esetben, a takarmányok még a telepeken vannak
- Trágya elhelyezési problémák vannak
- Oktatással kapcsolatban kérdéseik vannak
- Telepek újratelepítésének szabályozása nem teljesen világos, több bizonytalanság van
- Szeretnék, ha az egész megyében egyszerre lehetne a zárlati intézkedéseket megszüntetni. (Információik szerint megyénként eltérő a szabályozás)
- A hőcserélővel rendelkező teljesen zárt telepek februári indulása lehetséges lenne-e?

Az ágazati kilátások

- Ágazatonként is eltérő
- Alapjában függ a járványos időszak hosszától és területi kiterjedésétől, ezzel összefüggésben
- Függ a korlátozások időtartamától
- Intenzív piackutatás szükséges
- ÁFA csökkentés kedvező hatásainak maximális kihasználása
- Fegyelmezett, járványvédett termelés biztosítása
- A járványvédelmi feltételek megfelelése alapját képezze minden támogatásnak és a kártételek mérséklésének
- A termelés újraindításához szükséges feltételek megteremtésének gyorsasága meghatározó az ágazatok korábbi termelési szintjének mielőbbi eléréséhez

Köszönöm a figyelmet!

